

JAVA BODE.

NIJWS- HANDELS- EN ADVERTENTIE- BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIË.

A^o. 1853.

Woensdag 13 April.

N°. 29.

Prijs per halfjaar voor Batavia f 12.50
 " " " " Java " 15.—
 " " " " Buitenbesittingen " 17.50
 De betaling geschiedt vooruit. — Brieven franco.

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaterdag van elke week, vóór posttijd.

De prijs der Advertentiën met derselver herhaling is zestig duitjen voor de vijf woorden, behalve het zegel.

Benoemingen.

Civiel Departement.

ONTSLAGEN:

Ervol, uit de betrekking van deurwaarder bij den algemeenen ontvanger te Batavia, onder toekening van wachtgeld, C. L. Brugman; en zulks wegens intrekking dier betrekking.

ONTREVEN:

De gezworen adjunct-landmeter voor de dienst in de residentie Samarang, C. F. Goedkoop, van de verdere vervulling dier betrekking.

INGETROKKEN:

Op zijn verzoek, wegens ziekte, art. 1 van het besluit van 18 Maart 1853 no. 10, waarbij de ambtenaar op wachtgeld J. C. A. Winter tijdelijk ter beschikking is gesteld van den resident van Bezoekie.

BEHOEFT:

Tot lid der hoofdkommissie van onderwijs, mr. J. de Wal, raadsheer in het hoog-geregtshof van Nederlandsch-Indië.

GESTELD:

Tijdelijk, ter beschikking van den resident van Bezoekie, de ambtenaar op wachtgeld W. A. Duvelaar van Campen.

KWANTING VERLEEND:

Tot uitreiking eener acte van toelating tot uitoefening van de genees- en heelkundige praktijk, uitsluitend voor Billiton, aan den gepensioneerden officier van gezondheid 3 klasse A. K. J. L. W. Pflaum.

VERLEEND:

Een tweejarig verlof naar Nederland, buiten bezwaar van 's lands kas, aan den inspecteur der financiën O. van Rees.

GOEDGEKEURD:

dat de ambtenaar 2 klasse voor de dienst in Nederlandsch-Indië H. H. Haase, door den directeur der kultures is gesteld ter beschikking van den resident van Samarang.

dat door den Directeur der Middelen en Domeinen zijn benoemd: Tot kommissie-ontvangers der inkomende en uitgaande regten, tevens belast met de functien van havenmeester:

Toehan, P. H. van Rode van Oudehoorn, gestuiplojeerde op het residentie-kantoor te Patjé (Japan);

Te Paneroeken, D. J. Sobé, boomwachter te Kali-Anjer (Paseroean).

Schutterij, enz.

BIJ DE BATAVIASCH E SCHUTTERIJ.

BEHOEFT:

Tot luitenant-kolonel kommandant, de kapitein E. A. Schill.

Militair Departement.

GOEDGEKEURD:

dat door het Militair Departement

ZIJN OVERGEPLAATST:

RIJ DE INFANTERIE.

het 5 bataillon (Palembang), de kapitein C. E. A. Nauman, van het 11 bataillon.

het 9 bataillon, de 1 luitenant J. C. Termijtelen, van het 12 bataillon.

het 10 bataillon, de 2 luitenant F. A. C. Bloem, van het 7 bataillon.

het 12 bataillon, de kapitein P. van der Hoff, van het 14 bataillon.

het 14 bataillon, de kapitein J. Schers, van het 7 bataillon.

het garnisoens-bataillon in de 2 afdeeling, de kapitein N. Kloos, metjeur, van het 12 bataillon.

het garnisoens-bataillon ter Westkust van Sumatra, de 2 luitenants A. W. F. Heijligers en H. U. van der Schalk, van het 7 bataillon.

het garnisoens-bataillon in de Molukken, de 2 luitenant P. R. de Reichenant, van het 3 bataillon.

het garnisoens-bataillon in de 3 militaire afdeeling (Bandjermasin), de 1 luitenant H. van Zwoot, van het 7 bataillon.

TIJDELIJK BIJ HET KORPS SAPPEURS.

IS GEPLAATST:

het 1 bataillon infanterie, de 2 luitenant K. W. A. de Coenens, onlangs uit Nederland aangekomen.

Advertentien.

Vertrek van de Maandelijksche Landmail.

De directeur der producten en civiele magazijnen maakt bij deze bekend, dat op Dingsdag den 2den deser, des namiddags ten één ure, bij het postkantoor te Weltevreden gesloten zullen worden de brievenpakketten, bestemd om te worden verzonden naar Singapore, en van daar, per landmail, naar Europa; zullende de sluiting der postpakketten, bestemd voor Bata, Palembang en Riouw, plaats vinden op Maandag den 25sten deser.

De Directeur voornoemd,
DE VEER.

De Resident van Bagelen, maakt bekend dat op Woensdag 20 April 1853 's morgens ten 9 ure, in den dalm van den Regent van Poerwokerto eene publicke aifberoeiding zal worden gehouden voor gewoon onderhoud, zware reparatiën en vernieuwingen aan de kultuur gebouwen in de Residentie over 1853.

De Resident van Kadoc, maakt bekend dat op Woensdag 27 April 1853 's morgens ten 10 ure, in de voorsaal van het residentie kantoor publick zal worden uitbesteed het gewone onderhoud aan de kultuur gebouwen in die residentie over 1853.

Vendutien.

Op Donderdag 14 April, voor het woonhuis van den heer R. J. W. P. Wijnmalen, op Parapatjan, door Vaupel en co. van desselfs inboedel, wagens, en wagenpaarden, rijpaarden, enz. Woensdags te voren te bezigtigen.

En

Tegen 2 pCt. vendusalarie, op het Heemradenplein, door John Pryce en co. van verschillende houtwerken.

Op Vrijdag 15 April, uithoofde van vertrek ten huize van den weldelgestr. heer O. van Rees, op het Koningsplein, door gebr. Roselye en co., van een wel geconserveerden inboedel, hardlopende paarden, elegante rijtuigen, een toe goed als nieuwe Offenbacher reiswagen, bloemen in potten, enz.

Op Donderdag te voren van 's morgens 8 tot 's middags 1 ure te bezigtigen.

Op Zaterdag 16 April des morgens ten 10 ure, in het lokaal der Beurs, voor rekening van het gouvernment, van eene hoeveelheden van 40,000 Mexikaansche dollars, en zulks bij kavelingen van 1000 stuks.

En

Daarna van diverse bij wege van de aifberoeide goederen.

Op Maandag 18 April, uithoofde van vertrek, ten huize van den heer G. Kinder, op Kramat, van paarden, rijtuigen, meubelen enz. Op Zondag te voren van 's morgens 9 tot 's namiddags 1 ure voor een ieder te bezigtigen.

Op Dingsdag 19 April, des morgens ten 10 ure, voor 's lands kleding en provisiekuisen, van 4 vaten of 720 amt. ponden beschadigd hollandsch meel, 894 amt. ponden hollandsch gerookt spek, 50 amt. pond thee, 2770 vellen beschadigd javaasch papier, 900 stuks beschadigde ordinaire goederzakken, 80,875 amt. ponden en 38,625 amt. ponden slechte koffij op de west-indische bereiding, oogst 1851.

Op Woensdag 20 April, voor het entrepôt, à 4 procent vendusalarie, door John Pryce & Co., van het sneelslende met metaal bekleede en kopervaste driemastship Francis Whitney, groot 454 gemeten tonnen, thans liggende op de reede van Batavia, met de daarbij behoorende twee ankers en twee kettingen, de drie inasten en twee stengen en verdere inventaris van genoemd schip alsmede drie sloepen met riemen, kajuitmeubelen, provisiën, enz.

Nagelaten Boedels.

De Agenten der Samarangsche Weeskamer te Bodjo Negoro roepen bij advertentie van 30 Maart 1853 op de debiteuren en krediiteuren in den boedel van wijlen den te Padangan overleden Chinees Lie Akieu om binnen drie maanden betalingen of aangiften te doen.

Vertrekende Personen.

- N. van Marion.
- Gobbé en familie.
- J. Schummelhotel.
- A van Holtij.
- Mevrouw de weduwe Vincent, geboren Pakud.
- Mevrouw de weduwe Blois van Treslong Prins.

Aangekomen Vreemdelingen.

Van den 4 tot en met den 11 April 1853.

Hotel der Nederlanden. J. Bos, van Rotterdam.—D. de Looper, van idem.—W. van Swaan, van idem.—Kramp, van Soerabaja.—Verbrug, van idem.—Burggraaf, van Macassar.—Van der Hegge Spees, van Soerabaja.—J. W. F. Schlosser, van Macassar.—C. de Vlaming, van Rotterdam.—Fromberg, van Buitenzorg.—C. Darling en echtgenoot, van Krawang.—G. S. Darling, van Manilla.

Hotel Weltevreden. Mevrouw Blok en familie, van Batavia.—J. D. van der Megge, van Amboina.—A. J. M. de Maere, van idem.

Marine Hôtel. F. Hugenholts, van Samarang.—J. H. P. E. Kniphorst, van de reede.—J. B. Baar, van idem.—O. van Sloten, van idem.—J. C. van der Bank, van idem.—F. Bovens, van Sakittga.—G. L. van der Elst en echtgenoot, van Samarang.—Helbach en familie, van idem.—Mevrouw Boerlage, van idem.—J. E. van Leeuwen, van idem.—C. Andreas, van idem.—J. Kloppenburg, van idem.—G. R. Castendijk, van de reede.

Hotel Willem II. H. J. D. F. van Doornum, van Weltevreden.—C. van Soest, van de reede.—C. L. van Casteren van Cattenburch, van Depok.—L. de Paauw, van Palembang.—P. A. Teorop, van idem.—Dr. Pflaum, van Buitenzorg.—W. Meijer, uit het Hospitaal.—J. C. Lampaire, van idem.—H. C. van der Schalk, van Meester Cornelis.—Schothorg, van idem.

Rotterdamsch Hotel. Jhr. C. J. P. van Mühlen, van de reede.—Jhr. H. J. M. de Maere, van de reede.—G. E. Wermuth, van Samarang.—Storck de Gelder, van de reede.—G. G. Batten, van Batavia.

BATAVIA.

Met leedwezen vermelden wij het afsterven op gisteren van den heer H. A. L. Bousquet, in leven Luitenant kolonel en ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw. Het wapen der Genie verliest in hem een kundig hoofdofficier en de staat een braaf en geacht burger.

— In de Oostpost van Woensdag 6 April N°. 18. leest men:

Het naar Australië bestemde schip Urania, kapitein Teylaen, den 29 Maart van hier vertrokken, arriveerde weder op onze reede den 1 April, ten gevolge van het te veel water maken, en na zijne reis slechts tot de zoogenaamde trechter te hebben kunnen vervolgen. De ingenomene lading te Batavia en Samarang werd alhier aangevuld mer 4299 pie, suiker 300 pie, en circa 15000 staks.

— Dezer dagen werd berigt dat er in het Linkirsche en Kabosche valsche matten in omloop waren. Men heeft den persoon die als munter was aangewezen, benevens twee zoogenaamde valsche Spaansche matten achterhaald. Bij de doorsnijding van eene dezer matten op den Constructiewinkel is evenwel gebleken dat die munten uit echt fijn zilver bestonden, weshalve de arrestant op vrije voeten is gesteld.

— Z. M. stooms. Etna heeft op den 4 Maart het dok verlaten, waarna op den 7 daaraanvolgende, Z. M. ijzeren stooms. Borneo in het dok is opgenomen, waarin het tot den 2 April gebleven is, om weder op gisteren 5 April vervangen te worden door Z. M. schoenerbrik Dolphijn, welke er vermoedelijk tot het laatst dezer week in blijven zal.

NEDERLAND.

's Gravenhage, 10 Febr. Wij vernemen dat in de vergadering van direktoren en kommissarissen der Nederlandsche Handel-Maatschappij op heden gehouden, voor de betrekking van directeur, welke eerstdaags zal openvallen, voorgesteld zijn:

1°. De heer S. Trakranen, lid in den gemeenteraad en vice-president van de kamer van koophandel te Amsterdam.

2°. De heer W. Poolman, oud lid der Factorij dier Maatschappij te Batavia.

3°. De heer R. J. Knottelbelt, agent der Maatschappij te Dordrecht.

— De Staatsraad is heden buitengewoon vergaderd

DE TOREN VAN CASTILLAC. (vervolg.)

Evenwel was het geheel nacht geworden en zou het hun niet mogelijk gevallen zijn de schaapskooi te vinden. Het gelab der wachthonden in de verte hun roep, dat blaffen werd. En toch hadden de beide broeders geen woord gesproken, sints zij het duin verlaten hadden; het zand verdoofde het geluid hunner voetstappen en toen zij eindelijk aan de uit opengestapelde pijnboomstammen bestaande en met zoden gedekte schaapskooi kwamen, werd dat gelab een oorverdovend gehuil. Naauwelijks kon Jan het overvloedige, toen hij met al de kracht zijner longen den herder riep.

— Een oogenblik wachtten zij voor de zorgvuldig gesloten poort. Eindelijk lag eene stem die blaffers en huilen het ailtzwygen op en voorzigtig werd er een, acht of tien voeten boven den grond verheven, venster geopend. Eerst zag men het uiteinde van den loop eens gewoone verachrijnen en daarna het verschrikte gelaat van een in zwarte schaapsvachten gekleeden jongen herder. Hij stak het licht vooruit om de reizigers opte zoeken en scheen hunne tegenwoordigheid niet te betwijfelen; misschien was het voor de eerstemaal, dat iemand des avonds voor de schaapskooi stilstond. — Jan liet hem den tijd niet, om over het geval

lang na te denken en riep hem op een groven. bevelenden toon toe:

— Kom, knaap! doe spoedig open, spoedig, wij willen binnen treden.

De jonge herder bewoog zich niet en ging voort hen te bekijken.

— Welnu, hebt gij mij niet verstaan? herkent gij ons niet? Ik zeg U: doe open.

Neen, antwoordde de herder met eene bevende stem.

— En waarom niet, schobbejak?

— Gij zijt tovenaars en zoudt mijne koeijen mischienen betouveren.

Jan stampte met den voet van kwaadheid.

— Wij tovenaars! schreeuwde hij, domoor! bekijk ons wel. . . Ik ben Jan van Castillac en daar hebt gij Mijnheer van Castillac, uw heer en meester.

Deze vermelding bragt juist het tegenovergestelde voort van hetgeen Jan verwachtte. De jonge heibewoner liet zijn geweer vallen om te spoediger een kruis te kunnen maken en het op- en nedergaan van het licht in zijne handen toonde aan, hoe hij over al zijne leden beefde.

— De oude heeren zijn dood, antwoordde hij stotterende en indien gij zielen uit het vagevuur zijt, die missen en gebeden zoeken, gaat dan voorbij en plaag geen arm Christen; maar ik heb hier gewijde palm en doove kolen van kermiss, om U van mij af te houden.

Nogmaals maakte hij een kruis en wilde het venster sluiten. Jan, buiten zich zelven door zulk eene bijgeloovige stomheid, stond op het punt in vloeken en verwenschingen uit te vallen, toen zijn oudere broeder hem het stilzwygen oplag.

— Pieter, zeide deze op een goedaardigen toon, zich tot den herder wendende, ik ben het wel, uw meester en de heer van dit leengoed, Hector van Castillac. Indien gij niet open wilt doen, beantwoord mij dan tenminste slechts eene vraag. Wat is er geworden van mijne zuster Valeria van Castillac en van uwen ouden oom Mark Pitou?

Pieter zweeg altijd.

— Antwoord dan lomper! of ik sla U de beenen stuk, schreeuwde Jan, hem de vuist toonende.

— Wat gij vraagt, weet gij beter dan ik, antwoordde eindelijk de jonge herder.

Hector zelfs stond nu op dat antwoord, zoo geheel den heibewoner kenmerkende, op het punt om uit te barsten, maar zijne vurige begeerte om de waarheid te kennen, beheerschte zijne gramschap.

— Beste jongen! hernam hij smeekende, ik kom uit een vreemd land en weet niet, wat hier voorgevallen is. Ik smeek U daarom mij te willen zeggen, of ik u

wie ik spreek, zich in den toren bevonden, dat het zand denzelfen overstelpt heeft.

— Ho, ho! gij weet het wel, dat zij er bijna le-

geweest om de Wets-ontwerpen te onderzoeken, welke de regering het voornemen heeft zoo spoedig mogelijk aan de Staten-generaal aan te bieden.

— *Amsterdam*, 10 Febr. In eene vereeniging van scheepsrederij ter dezer stede, op heden plaats gehad hebbende, is mededeeling gedaan van een afwijzend antwoord van den minister van koloniën op het door die reeders gedaan verzoek, dat het gouvernement van Java een schip met Inlandsche matrozen naar Melbourne (Australië) zou zenden, ter vervanging der matrozen, die aldaar de Nederlandsche bodems verlaten hebben.

— *'s Gravenhage*, 17 Febr. Het gerucht verspreidt zich hier, dat het gouvernement eene nieuwe overeenkomst met de Handel-Maatschappij heeft gesloten of op het punt staat om te sluiten, waarvan de voornaamste voorwaarden hierop nederkomen:

De Handel-Maatschappij leent voortdurend aan het gouvernement de som van 10 millioenen, zoo als die schuld thans bestaat, doch de intrest zal van $4\frac{1}{2}\%$ op $3\frac{1}{2}\%$ verminderd en ook daarvoor geen waarborg gegeven worden, terwijl het gouvernement zich voorbehoudt, om zelf op Java een belangrijk gedeelte der koloniale produkten te verkoopen.

— *Amsterdam*, 20 Febr. De regering dezer hoofdstad had aan eene commissie van Ingenieurs de volgende vraag onderworpen: Is het mogelijk het IJ met de Noordzee te vereenigen door het graven van een kanaal in het smalste gedeelte van Noord-Holland; gelijk mede: kan door geschikte werken in de Noordzee een nieuwe weg voor de groote vaart van Amsterdam geopend worden, in het geval van ja, welke zullen de kosten zijn?

Die commissie heeft haar verslag ingediend, hetwelk de mogelijkheid van het eerste gedeelte van dat vraagstuk aanneemt en de kosten berekent op f 18.000.000,—.

— Men leest in de *Utrechtsche Courant*: In weerwil van de thans heersche koudte, telt onze zwemschool toch nog eenige liefhebbers, die zich dagelijks in de rivier baden. Laatsteleden donderdag, ontleedde zich een dier liefhebbers, na geruimen tijd op het ijs gewandeld te hebben en zwom lustig rond, terwijl een ander jong mensch dicht bij hem schaatsen reed.

BELGIE.

— *Brussel*, 17 Febr. De heer *Lagrenée*, behorende tot de Fransche diplomatie en die onder de regering van *Louis Philippe* het hoofd was der zending naar China, is sedert eenige dagen in deze stad. Hij heeft onder het nieuwe keizerrijk geene betrekking willen aannemen.

— Men schrijft van Antwerpen dd. 18 Februarij: De aanspraak, welke de keizer van Frankrijk in den *achtermiddag van Maandag 11*, gehouden heeft, werd *Dingsdag's morgens* in de Berlijnsche Couranten medegedeeld. Het telegrafisch bericht van 700 woorden, die aanspraak inhoudende, werd ten 8 ure des avonds aangekondigd. De telegraaf begon ten 8 ure 45 minuten te werken en het geheele bericht was, in weerwil van eenige andere tusschenbeide komende, te Berlijn des avonds ten 10 ure 50 minuten ontvangen. Daarna moest het nog nagesien, vertaald, op nieuw gesteld en gelithografeerd worden. Niettemin was alles ten een ure gereed en de Berlijnsche dagbladen, vooraf gewaarschuwd, konden die aanspraak in hunne morgeneditie, op denzelfden tijd, dat zij in de Parijsschen verscheen, uitgeven.

Deze vlugheid doet het beheer der Fransche, Belgische en Pruisische telegrafen, gelijk ook aan de samenstelling van het bureau van briefwisseling te Berlijn alle eer aan.

— Men schrijft van Duinkerken:

In deze stad heeft een geval van Watervrees plaats gehad, hetwelk zeer noodlottig is geëindigd. Het is het eerste, naar menschen geheugen, dat alhier ooit zich heeft voorgedaan.

Zekere *Hwijghe*, geemplojeerd bij den heer *Plooy*, geelgieter in deze stad, was ruim zes maanden geleden door een hond gebeten, welke men, hoever niets kon doen veronderstellen, dat hij dol was, echter had doodgeslagen. Op de onbelangrijke wond werd weinig acht gegeven en buitendien was zij spoedig genezen.

Hwijghe dacht voorzeker niet meer aan dit voorval, toen hij, eenige dagen geleden, door eene ernstige ongesteldheid werd overvallen, welke hand over hand toenam. In den avond van den 10den Februarij naar het burgergasthuis overgebracht, verkregen de geneesheeren spoedig zekerheid omtrent den aard der ziekte en de ongelukkige bezweek den volgende dag des avonds ten 11 ure, in weerwil van alle middelen tot zijn behoud beproefd.

— Men leest in de *Vooruitgang van IJperen*:

Sedert eenigen tijd had het de opmerkzaamheid opgewekt, dat de Pastoor van Loire buitengewoon in dikte en omvang toenam, telkenmale als hij langs binnenwegen de grenzen overging, om zich naar Bailleul te begeven. In de afgelopen week wilde de douanen

echter eens gaarne de oorzaak weten, waarom die dikte van den pastoor alleen zichtbaar was, als hij zich op reis bevond, en hem op een binnenpad ontmoetende. Visiteerden zij hem en bevonden tot hunne groote verwondering, dat die dikte slechts gemaakt was en te weeg gebracht werd door een groote hoeveelheid kant, welke de heilige man op die wijze bij onze naburen insmokkelde. Hij gaf voor, dat die kant het voortbrengsel was van de kantschool, welke onder zijne bescherming staat en dat het geenszins was met het doel, om zich zelven te bevoordeelen, dat hij het bedrijf van smokkelaar uitoefende.

In weerwil van dit zwakke middel tot verschooning door hem ingebracht, werd de kant verbeurd verklaard en de schuldige zou naar de gevangenis zijn gevoerd, indien hij geen borg had kunnen stellen, waarin hij gelukkig slaagde, zoodat hij *lijter* naar zijne pastorij te Loire terug kon keeren, dan hij van daar vertrokken was.

BRITSCHE-INDIE.

Singapore. Men meldt van Singapore, dat Z. H. de onderkoning van Riouw aldaar is aangekomen, ten einde zijne Hoogheid den Tompongong van Toulou Blanga een bezoek te brengen.

Ook verwacht men, dat de Sultan van Triganoë binnen kort ter dier plaatse verwacht wordt, om naar Linga af te reizen, met het doel zijne vorstelijke betrekkingen aldaar te ontmoeten.

— De cholera blijft nog steeds te Singapore heerschen, alhoewel zij weinige slagtoffers naar zich sleept. In kampong Glam hebben zich, na onze laatste berichten, zes doodelijke gevallen voorgedaan. In het dorp Kallang schat men de sterfte gemiddeld op een hoofd per dag.

— Een gezelschap van omstreeks tachtig jeugdige Chinese tooneelspelers is te Singapore van Hongkong aangekomen en heeft eene openbare voorstelling gegeven. De costumes waren allerprachtigst en het spel en gebaren zeer te roemen. Jammer dat het grootste gedeelte der toeschouwers niets van de zamenspraken verstonde, daar het Macao'sch dialect, waarvan zich de tooneelspelers bedienen, even onverstaaubar is voor de Hokien Chinezen als voor de Europeaanen. Wij vermeen, dat zij van hier naar Calcutta zullen vertrekken, tenzij zij voor Australië zullen worden geëngageerd, waarvoor, naar wij hooren, eenige waarschijnlijkheid bestaat.

— *Calcutta*. Men schrijft van deze plaats, dat Z. E. de Gouverneur-Generaal van zijnen togt naar Khyook Phook aldaar is teruggekeerd.

— Het Amerikaansche schip *Monsoon*, hetwelk den 21sten Maart Singapore verliet en naar Calcutta bestemd was, had aan boord omstreeks 100 Mormonen of volgelingen van *Joe Smith*. Wij vernemen, dat een gelijk getal onmiddelijk uit de vereenigde staten gezeild, mede naar deze plaats, vertrokken is, zoodat het schijnt, dat er weldra eene geregelde kolonie van deze geestdrijvende doch nijvere personen in Bengalen zal worden opgericht. De Bombay nieuwsbladen melden, dat eenige hoofden dezer Mormonen eene kolonie te Paonah stichtten, en stout weg de geestelijken en zendelingen uitdagen, om de leerstellingen van hunne secte te wederleggen.

Deze beweging der Mormonen is iets nieuws en hun verblijf zal voorzeker de aandacht van het Bestuur opwekken, vooral daar hunne aankomst, bij honderdtallen en hunne nederzetting midden onder de Hindoes en Mahomedanen, de oorspronkelijke inwoners zal verschrikken en nadeel doen aan de Christelijke missien, welke over de uitgestrekte vlakke van het Britsch-Indisch rijk verspreid zijn.

De vredelievende aard, de eerlijkheid en nijverheid dezer geestdrijvers zullen echter later zoovele aanbevelingen zijn bij de inboorlingen, vooral bij die van het 'Jonge Indië,' terwijl hunne gebruiken en leeringen omtrent het huwelijk met die van de Hindoes en Mahomedanen in vele opzichten overeenkomen.

BIRMAH.

De berichten uit Birma hielden gunstiger dan de laatst ontvangenen.

Generaal *Steel* heeft, zonder slag of stoot, bezit van de stad Shwigeen genomen en zoude met zijne legermagt naar eene plaats, Toonga genaamd, verder optrekken. Ook op andere plaatsen is niet de minste tegenweer geboden.

Er is eene som van duizend guldens op het hoofd van Mean-Toon, die zelf verlangende is naar een wapenstilstand, gesteld, edoch de Commodore *Lambert* verlangt, alvorens met hem te onderhandelen, nogmaals met hem slaags te raken.

Wij vernemen, dat eenige onzer gevangenen te Ava zijn losgelaten; de behandeling, die zij ondervonden hebben, wordt zeer geprezen; deze omstandigheid geeft de zekerheid, dat men aldaar werkelijk naar den vrede reikhalst.

MALACCA.

De berichten omtrent deze plaats, wat betreft de goudgravers, luiden allerongunstigst.

Eenige Europeanen hebben bereids den dood gevonden en velen bevinden zich in het hospitaal aldaar. Men schrijft de ziekten hoofdzakelijk toe aan gebrek aan woningen en geneeskundige hulp.

SARAWAK.

Van Sarawak hebben wij berichten van zeer late dagteekening.

De steenkolen worden op verschillende plaatsen van die landstreek, in groote hoeveelheden, gevonden. Voor het overige is het ter dier plaatse rustig en de handel was bloeiend.

Men zegt, dat de Daijakkers van de Kanowit-rivier in het binnenland doordringen, edoch het tot heden niet hebben gewaagd de stranden te bezoeken. Zij zullen voorzeker meer moed krijgen en weldra een togt langs de kust ondernemen, wanneer zij vernemen, dat er nog niets gedaan is, om den dood van den heer *Lee* te wreken.

CHINA.

De berichten uit de Zuidelijke Districten zijn even schraal als gewoonlijk. Het eenig belangrijk nieuws is, dat de Cantonsche autoriteiten alle voorzorgen genomen hebben tegen een toekomstigen opstand der vagebonden, waarvan de stad en de omstreken overvloeijen. Aan de forten ten noorden van de stad zijn troepen geplaatst en elken nacht worden er patronilles uitgezonden.

Het is niet waarschijnlijk, dat de opstandelingen naar Shanghai zullen optrekken, maar men is aldaar zeer bevreesd voor de verwoestingen der omzwerfende vagebonden. Een groot getal handelsjonken is in de rivier Woosung nabij de stad verzameld en de graanpraawen durven niet uitloopen, uit vrees voor de zeeroovers, die hen buiten den haven afwachten.

De laatste berichten van Nanking melden dat dez plaats zich nog steeds in de magt der Keizerlijken bevindt; het bestuur is echter zeer bevreesd, dat de Zuidelijke hoofdstad in handen der opstandelingen zal vallen, eene vrees, welke niet als zeer onwaarschijnlijk valt aan te merken.

Su-chan, hetwelk men zegt, dat de rijkste en weelderigste stad van China is, wordt verhaald hare veiligheid voor eene groote soms gelds van de opstandelingen te hebben gekocht, en wanneer dezen werkelijk op Peking aanrukken, was dit de beste schikking, die door beide partijen konde getroffen worden.

De Chinese autoriteiten hebben de hulp der Engelsche, Fransche, Amerikaansche, Portugesche en Hamburgsche consuls tegens de opstandelingen ingeroepen. Deze laatste hebben mede proclamatiën aan de inwoners van Hookwang en anderen stammen gerigt, om hulp in de omverwerping van het bestaande bestuur te erlangen.

Latere berichten melden, dat gewapende Portugesche vaartuigen bereids hunne hulp aan de bewoners van Nanking hebben geboden, doch dat zij gezamenlijk buiten staat zijn, den voortgang der opstandelingen te stuiten.

De inwoners van Su-chan en Shanghai en omliggende streken verkeerden in de doodlijkste vrees en de handel stond geheel stil.

AUSTRALIË.

De berichten van Melbourne luiden zeer gunstig. De mijnen brengen steeds veel op, en het goud is tot £ 3.13 s. per ons gestegen.

In de wetgevende vergadering heeft de heer *Westgarth* eene motie gedaan, om de strengste maatregelen tegen den invoer van Chinese koelies in deze kolonie te nemen.

De stoomboot *Radja Wali*, te Batavia te huis behorende, is in het openbaar voor eene som van £ 19,700 (f 236,000 Ned. Courant) verkocht.

PHILIPPYNISCHE-EILANDEN.

Het volgende is een uittreksel uit een brief in dd. Maart van Manilla ontvangen.

Op den avond van den 6den, omstreeks 8 uren, is Factorij van scheepstuigen te Santa Misa door rooveraangevallen, waarbij de heer *George Mugford*, de superintendent, en kapitein *Parsons* van het schip *Amis* die eerstgenoemde een bezoek bragt, vermoord zijn. Plundering schijnt het doel van dezen aanval geweest zijn, daar beide heeren met gebonden handen leggende gevonden; waarschijnlijk is het, dat de heer *Mugford* eenige der boosdoeners herkend en hij hunne namen geroepen heeft. weshalve dezen, ten einde alle ontdekking te voorkomen, hen gedood hebben.

Tot op dit oogenblik weet men niets zekers omtrent de daders van dezen bloedigen moord, doch het Bestuur neemt de meest geschikte maatregelen om hen te ontdekken, en het is dus waarschijnlijk, dat zij niet de handen der gerechtigheid zullen ontsnappen.

vendig begraven waren . . . maar Onze Lieve Vrouwe van Arcachan sta mij bij — als ik nog langer met die uit de andere wereld praat, sterf ik gewis nog in dit jaar.

En haastig wierp hij het venster dicht en men hoorde hem er van binnen de grendels opschuiven.

De beide broeders dachten al niet meer aan hem; — die verschrikkelijke woorden: *levendig begraven*, klonken als het doodgelui in hunne ooren. Gedurende geruimen tijd bleven zij op dezelfde plaats, zonder een woord te spreken, staan.

Jan herleefde het eerste uit zijne verstomming en klopte weder aan de poort der schaapskooi, maar die daad had geen ander gevolg dan het hernieuwen van het hondengeblaf.

— Wat wilt gij dan toch, Broeder! vroeg Hector tot zich zelven komende; wat verlangt gij nog meer van dien domoor?

— Ik wil dat hij duidelijker spreke, Mijnheer! onmogelijk kunnen de zaken zoo gebeurd zijn, als hij zegt.

En wat hebben wij noodig meer te vragen? Hebt gij het niet gehoord, Jan, dat onze ongelukkige zuster met den trouwen Mark is omgekomen — En zij is dood ten gevolge van onze onvoorzigtigheid; van onzen trots, van ons — hare broeders, die haar hadden moeten liefhebben en beschermen. Wij zijn onregtvaardig en wreed — opens Valeria geweest, Jan! maar God heeft ons

ook gestraft, — gestraft aan onze lichamen, in ons fortuin, in hetgeen wij het meeste beminnen, en Hij heeft ons tot zulke ellendelingen gemaakt, dat onze ondergeschikten ons niet meer herkennen, ons verootenen en wij zelfs geen verblijf kunnen vinden in de kooi onzer eigene schapen.

Hevig snikken belette hem verder te spreken.

— Mijnheer van Castillac! hernam de jongste, wat nu te doen? Op de heide kunnen wij niet slapen en die kleine koppige jongen zal ons toch niet meer open doen. Noodzakelijk moeten wij hier of daar een verblijf zoeken en ik herinner mij zoo even op het duin, naar den kant van het harstbosch, op de grenzen van uw leengoed, eenige groote gebouwen gezien te hebben. Die gebouwen bestonden nog niet, toen wij het land verlieten en hunne omvang toont aan, dat zij aan een edelman moeten toebehooren, die zich nieuwelings in deze landstreek heeft gevestigd. Laten wij hem om een nachtverblijf verzoeken en ik twijfel er niet aan, of onze naam en de faam onzer ongelukken zullen ons met opene armen doen ontvangen.

— Het zij zoo, antwoordde Hector met eene droevige onverschilligheid, gaan wij waar gij wilt, Broeder; de heide, een kasteel, een stal, — alles is mij nu om het even.

En zij rigteden langzaam hunne schreden naar de woning, waarin zij een nachtverblijf hoopten te vinden.

III.

HET NACHTVERBLIJF.

De beide broeders ontmoetten weldra onder hun voeten een van die houten wegen, welke toen in heivelden gebruikt werden en waarvan men in de gevegenste gedeelten van dat Departement nog een staaltjes vinden kan. Pijnboomstammen, ruw gekant en naast elkander gelegd, stelden een weg in men, waarover de wagens, zonder gevaar te lopen van in het zand of in de modderpoelen te zakken konden voortrollen. De beide Castillaccen begrepen dat deze weg naar de woning leidde, welke zij ten, waarom zij dien zonder aarzeling volgden lichten, die zij door de boomen heen zagen schitteren versterkten hun in dit gevoelen. Weldra verscheen maan aan den gezigteinder en nu werden zij niet de gebouwen gewaar, maar bleven ook, door verandering getroffen, eensklaps stilstaan.

In dit oord bevonden zich voorheen slechts drie vier hutten van harstinzamelaars, en het gebouwen zij samenstelden, was wel het trenrigste en armste het gansche kanton. In hare plaats verhieven thans schoone en indrukwekkende gebouwen, die aanmerkelijk stuk gronds besloegen. De blik viel zich het eerst op een groot gebouw van gebakken van eene eenvoudige doch tevens sierlijke bouw.

Kunsten, Wetenschappen, Landbouw, Nijverheid, Land- en Volkenkunde.

Het Openbaar Gezondheidswezen.

Wij moeten ons tevreden stellen met hetgeen bruikbaar is en hopen, dat deze regelen daartoe mogen bijdragen om ook bij niet geneeskundigen, invloedrijke mannen van ons land de overtuiging te doen ontstaan dat eene verbeterde geneeskundige wetgeving niet alleen eene behoefte is voor de wetenschap, maar dat de staat er weinig mede zal winnen, de toestand van ons land en deszelfs bewoners even treurig blijven zal, indien niet de geneeskunde op dat standpunt geplaatst wordt, waar op eenig en alleen zij in staat is, om de weldoener te worden van het menschelijk geslacht.

Dr. W. F. P. Kiehl, over staats-geneeskunde en geneeskundige staats-instellingen. 's Gravenhage 1852, pag. 46.

Het is moeilijk uit de officiële opgaven omtrent de bevolking een oordeel over den openbaren gezondheidstoestand van Java te vellen, omdat die opgaven uit een aard der zaak niet op groote nauwkeurigheid aanspraak kunnen maken.

Maar zeker is het, dat de gezondheidstoestand der Europeesche en Inlandsche bevolking ons tot treurige vermoedsaansdoeningen beweegt; want even als in Britsch Indië en elders zijn in dien droevigen gezondheidstoestand, de gevolgen der verwaarloozing van de openbare gezondheidsregeling duidelijk zichtbaar. (1)

Bij gebreke van een goede gezondheids-politie en kennis van Staats-geneeskunde werd de enorme sterfte der Europeanen in deze gewesten veelal aan het warme klimaat toegeschreven. Nu, dat in alle periodieke geneeskundige, zelfs in andere wetenschappelijke geschriften het openbaar gezondheidswezen besproken wordt, hopen wij voor de Europeesche en Indische bevolking dat het warme klimaat minder, de verwaarloozing der openbare gezondheids-regeling meer in aanmerking zullen gebragt worden.

Is het geene waarheid, als Dr. Kiehl zegt: dat in de natuur zelve de reden dezer enorme sterfte niet te zoeken is, — maar dat in het maatschappelijk leven de wortels van het kwaad woekeren, en de mensch geroepen, om door het samenleven met zijne medemenschen het doel zijns aanzijns te bereiken, is en dwaas en zorgeloos genoeg, om dit samenleven in eene bron van onheil te veranderen.

Dr. W. Bosch heeft in 1846 een gezondheidsraad voorgesteld, op welk voorstel, voor zooverre ons bekend is, geene beslissing gevallen is. In dergelyken moet, naar onze meening, tusschen alle de leden een bepaald verband bestaan, waarbij een meerder of minder in rang staand op den achtergrond moet wijken; maar waar al het naast elkander en niemand tegen over zijnen ambt staat; zoodanige bijeenkomsten zullen niet weinig dragend om den openbaren gezondheidstoestand te veranderen en de goede zaak te bespoedigen.

De ware wenschelijk dat eenige hoofdvraagstukken behandeld werden, die tot de plaatselijke gezondheids-politie behooren; omdat daarover niet even als in Europe openbare voorlezingen gehouden, of volksboeken geschreven worden.

Het geldt immers vraagstukken, die de beschaving betreffen en bij wier oplossing de geheele menschheid betrokken is. In de eerste plaats voor alles en boven alles, doet zich de openbare gezondheid voor, dat eerste belang, dat heilig belang, heilig als het leven, onschendbaar als dit, voor hetwelk alles zich buigt, voor hetwelk elk ander belang, hoe groot het ook zijn moge, niets is noch kan zijn dan een ondergeschikt belang.

DE OPENBARE GEZONDHEID EISCHT IN NAAM DER MENSCHHEID, VERBODENDE TOEGEN DE GEVAAREN, DIE HAAR BEDREIGEN. (2)

Letten wij slechts op de meer en meer toenemende volksziekten. Mogen wij niet stil blijven staan, mogen wij door de publieke opinie gesteund worden, waar wij vooroordeelen maar trotseren, om hygienische hervormingen te bevorderen. Van het gouvernement moet de regeling op de plaatselijke gezondheidstoestand uitgaan; is die volgens de behoefte der gemeente daargesteld, dan zal philanthropie door fondsen ondersteund worden. Voor de sanatory reform zullen in Nederlandch-Indië even als

(1) Indian Epidemics and Mofussil Sanitary Reform Calcutta review, XXXI Sept. 1851.
(2) Rapport omtrent commissie te Parijs.

de. Bezijden, doch voorwaarts, waren twee vleugels aangebragt, die de legies der dienstboden en de stallen schenen te versieren, en waarin de paarden van den eigenaar, die in de winter waren gehuisvest, dan menig rijtuig, en de uitruk. Tusschen die drie gebouwen strekte zich een groot plein uit, hetwelk geplaatst werd door de herten van gewerk ijzer, waarvan het geheel ter drie dagen verloren is. Buiten dezen afgesloten omtrek stonden nog andere getigte landelijke onderneming noodig, en voor het veer. In woerwil van het zoo late uur, heerschten daar toch in alles bezieling en leven, welke geweldig afstaken bij de treurige stilte en de dorheid der omliggende woestijnen. Het grootste gedeelte der vensters van het hoofdgebouw was nog verlicht en het gedruisch der verschillende toonen, die men hoorde, getuigde van de beweging en naarstigheid, welke door het geheel huis plaats vond. Klokkengelui, honden-gelul, paardengetrappel, het gebul der schapen, dat alle werd bij tusschenpoozen door menschenstemmen verhoort. Terwijl in den omtrek zich niets dan een woestijn en verwoesting vertoonde, schenen overloed en vrolijkheid zich in dat huis gevestigd te hebben. De heer van Castillac schonk al die wonderen slechts een blik, maar Jan, meer vatbaar voor uitdrukkingen, kon zijne verwondering niet inhouden.

in Engeland vereenigingen met kapitalen ontstaan, onder de noodige waarborgen voor de geplaatste kapitalen en van een matigen intrest.

Volksgeluk, beschaving, veredeling, vooruitgang zijn zonder behartiging der openbare gezondheids-regeling niet denkbaar. Een gesunde ziel huisvest alleen in een gezond ligchaam. Gezondheid is de grootste schat. Die kracht bezit heeft alles, die kracht mist, derft alles. Daarom wordt teregt de geneeskunde als eene zaak van openbaar belang en niet als eene industrie beschouwd, daarom verdient het gezondheidswezen de krachtige medewerking van het algemeen Staats-bestuur, Jammer voor de maatschappij, dat gelden, maar geen menschenlevens, bij een vreeselijk deficit verantwoord worden.

De minister Rogier heeft het genoegen mogen smaken, dat zijne Vorst bij het openen der kamer op 4 September 1851 in de troonrede verklaard heeft, dat de plaatselijke overheden onder de aansporing van het gouvernement wedijveren in het nemen van maatregelen, om den gezondheidstoestand te verbeteren. Moge van onze gewestelijke besturen hetzelfde verklaard kunnen worden, dan zal zeker de openbare gezondheidstoestand van Java jaarlijks verbeteren. In de gezondheids-politie toch ligt het eigen wezen en de kracht der geneeskunde, doch wanneer de geneeskunde niet eenen wezenlijk algemeen en krachtigen invloed verkrijgt, dan zijn de geneesheeren buiten staat om in den openbaren gezondheidstoestand eenige merkbare verandering te weeg te brengen.

Het is doeltreffend de gezondheids-politie aan de plaatselijke besturen over te laten, daar zij het gezag in handen hebben, om hetgeen noodig is ten uitvoer te brengen. Daarom is bij de nieuwe gemeente-wet in Nederland aan den raad opgedragen het maken van de verordeningen, die in het belang der openbare gezondheid worden vereischt (art. 135). In art. 179 al. 1 wordt aan burgemeester en wethouders opgedragen het toezigt op de publieke gezondheidsdienst, en in art. 205 al. 9, wordt voorgeschreven, dat op de jaarlijksche begrooting der gemeenten moeten worden gebragt de kosten der plaatselijke gezondheids-politie.

Deze uitmuntende bepalingen van de thans ingevoerde gemeente-wet in Nederland verdienen de overwegende aandacht van de plaatselijke besturen dezer gewesten. Maar daar zij niet geacht kunnen worden, die kennis van de natuur- en geneeskundige wetenschappen te bezitten, welke vereischt wordt om te weten waar en wat verbeterd moet worden, zoo hebben zij daartoe de voorlichting van artsen noodig, die den physischen toestand der burgers kennende, met hen overeenkomen kunnen, hoe de openbare gezondheids-aangelegenheden te regelen en te besturen zijn. Men denke toch vooral, dat het de kracht van geest is, die den geneesheer in een tropenklimaat jeugdig doet blijven, en daarom mag zijn geest niet verzwakt worden wanneer hij met waardigheid zijne betrekking weet te vervullen.

De eerste particuliere onderneming van dien aard is het gezondheids-établissement van Dr. Steenstra Toussaint. Dat deze onderneming in alle opzichten aan de verwachting voldoen moge, is onze welgemeende wensch.

De staat is voor ons niet de bonne, die alles voor ons doet, zeide Amand Bertin aan de Parijzenaars, wij vragen den staat niet, dat hij voor ons denke, handele, werke, dat hij onze wegen onderhoude, onze straten besproeije, en als wij een kristallen paleis bouwen, om er de wereld in te herbergen, dan doen wij het voor eigen rekening, met behulp van particuliere fondsen en niet met die van het budget, wij zijn het die den Staat doen leven, en het is niet de Staat, die ons doet leven.

In eene kolonie als de onze mogen particuliere ondernemingen met groote moeilijkheden gepaard gaan, wij houden ons overtuigd, dat de ondernemingszucht van particulieren, vooral betreffende het algemeen gezondheidswezen, zich zeer goed ontwikkelen zal, bijaldien de regering die door alle mogelijke ten dienste staande middelen aanmoedigt, bevordert en gemakkelijk maakt, waartoe in de eerste plaats eene goede gezondheids-politie vereischt wordt.

Om tropenziekten bij haren zetel aan te pakken, wordt eene hygienische hervorming dringend vereischt; of het voorstel daartoe ten goede zal worden opgenomen, weten wij niet, doch zeker is het, dat de ongevallen de levenskrachten ontwikkelen, even als storm en schipbreuk den zeeman harden.

Het grieft ons van personen met zaken onbedachtelijk verward te hebben, maar daarom mag de publieke zaak, die publiek wil behandeld zijn, om onzent wille niet lijden. Het geldt hier de belangen van medeburgers en geene personele kwestien.

Wij hebben vroeger daarin gedwaald en wenschen onzen kunstgenooten van harte toe, dat zij daarin niet zullen dwalen; wanneer vraagstukken nopens het openbaar gezondheidswezen door hen behandeld worden.

C. SWAVING.

Hm, Mijnheer van Castillac! zeide hij, hadt gij ooit gedacht zoo iets in het hartbosch te zullen zien? Men wordt er gek van. Vier jaren geleden zag men hier niets dan zand en struiken. Maar wie is de toovenaar, die in zoo weinig tijd dat prachtige gebouw heeft kunnen optrekken? Waarlijk, of hij heeft een verbond met den duivel gesloten, of hij is zoo rijk als een koning. Te vergeefs zoek ik hem onder de edellieden dezer provincie te herkennen, maar niemand, of het moest de Hertog van Beaufort zijn, de Gouverneur van Bearn of wel
— Wat gaan ons de naam en rang van onzen nieuwen buurman aan? riep Hector ongeduldig. Hopen wij slechts, dat hij wellevend en gastvrij is, Jan! dat is alles, wat wij noodig hebben te weten.
En zij schelden aan het hek.
Men haaste zich niet open te doen; zonder twijfel rekende men in die afgelegene landstreek en op dit late uur op geene bezoeken. Terwijl de beide broeders stilzittend wachtten, zagen zij een man, in een dier wollen kapmantels, die aldaar door de herders gebruikt worden, gewikkeld, uit een der zijgebouwen komen en het plein oversteken. Jan riep hem.
— He, vriend! vroeg hij hem; hoe heet de heer van dit kasteel?
De aldus aangesprokene persoon stond wel stil, maar antwoordde toch niet dadelijk en scheen moeite te doen,

Advertentiën.

Getrouwd: JOHANNUS MARTINUS VAN MERKESTEIN. met FRANSINA WILHELMINA VON WINCKELMANN. PASSAROEAN, 21 Maart 1853. (244)

Wordt gevraagd bij eene familie in de binnenlanden voor de opvoeding van 4 kinderen tusschen de 5 en 10 jaren oud, eene Gouvernante, bezittende grondige kennis der Hollandsche en Fransche talen, benevens muziek en piano. Adres onder lett. L. H. bij den heer H. M. van Dorp, boekhandelaar te Batavia. (247)

Door eene jonge dame wordt gevraagd op een der aangenaamst en gezondst gelegen etablissementen op Java, eene jufvrouw van gezelschap. Adres onder letter D bij de heeren Lange & Co., Boekhandelaren te Batavia. (253)

Dr. Steenstra Toussaint woont op Noordwijk ten huize van Mejufv. Guez de Coudray. (248)

PARFUMERIEN. Wij hebben een fraai assortiment Engelsche parfumerien ontvangen waaronder Odeurs, Rose, Cream, Cold-Cream, Toilet Vinegar, Absorbent Powder, Tooth Powder, Price & Co's Macassar Oil, Marking Ink, Rein Deers, Marrow en eene menigte artikelen meer (249) BRANDON & MEIJER.

Zwarte Jubus Hoeden zijn thans verkrijgbaar bij BRANDON & MEIJER. (250)

Manila Stroohoeden hebben wij weder ontvangen. BRANDON & MEIJER. (251)

Electro Galvanische Ringen verkrijgbaar bij OLISLAEGER, Molenvliet. (254)

GELDEN op Hypotheek en Borgen in leen te bekomen. Te bevragen met franco brieven bij H. M. VAN DORP, (255)

Wegens vertrek te koop een handchais met een span Macassaarsche paarden, te bevragen bij MUNDER. (256)

Wissels op Nederland bij DE WEERDT, RUYL & Co. (258)

VERKOOPING van Regtsgeleerde Werken. In het begin der maand Mei zal door den boekhandelaar H. M. van Dorp te Batavia publiek worden verkocht, eene aanzienlijke verzameling van Regtsgeleerde Werken van vroegeren en lateren tijd. De catalogus is op franco aanvraag gratis verkrijgbaar. (257)

TE KOOP Een huis en erf, gelegen aan de Westzijde van het Koningsplein, bestaande in eene buitengaanderij, een salon, eene zeer lange besloten gaanderij en tien kamers, waaronder twee zeer groot zijn, een aantal kamers voor bedienden, stalling voor acht paarden (nieuw), een ruim wagenhuis en dito keuken, eene groote badkamer en dito pakhuis, fraaie hokken voor hoenders en ander pluimgedierte, alles van steen met pannen gedekt, terwijl het erf, nog al goed afgesloten en de tuin, op hetzelfde (achter) niet onaardig aangelegd zijn, te bevragen, bij den bewoner J. C. MEIJER. (248)

TE KOOP Eene fraaie Bendie, zoo goed als nieuw, met twee welloopende paarden, tuig, etc. Adres bij den boekhandelaar van Haren Noman. (239)

om in het donker de gelaatstreken der vreemdelingen te herkennen. Jan herhaalde zijne vraag.
— De Heer de la Brottiere, antwoordde de man eindelijk, zichtbaar nadenkend.
— De la Brottiere! drommels! dat is voor de eerste maal dat ik dien naam hoor noemen en toch ken ik al de adellijke families dezer provincie. En het landgoed, hoe heet dat?
— Nieuw Castillac.
— Wat! nieuw Castillac? hoort gij dat Mijnheer, ging Jan voort, zich tot zijn broeder wendende; men heeft zich wel gehaast om over onzen naam te beschikken en hel en duivel, als gij mij gelooven wilt. . . .
— Stil, stil, Mijnheer Jan! zeide Hector eenigzins verwijtende, hoe kunt gij nu toch om zulke zaken denken?
— De man met den mantel had tot dus verre geheel zijn aandacht tot Jan bepaald, maar zoodra had de oudste niet gesproken of de blik des herders vestigde zich dadelijk op hem.

(wordt vervolgd.)

